

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K. za pol leta 12 K. za četrt leta 6 K. in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 kv.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petju. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadst.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia številka 12.

Politično društvo „Edinost“.

Vabilo

javni shod

katerega priredi

politično društvo „Edinost“

v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu
v nedeljo dne 1. marca t. l.

DNEVNI RED:

- Razgovor o prihodnjih občinskih volitvah.
- Slučajnosti.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Na obilo udeležbo vabi

Odbor.

Dogodki v Ricmanjih.

Pod naslovom »Kamo to vodi?« je priobčila puljska »Naša Sloga« nedavno temu članek oziroma na dogodke v Ricmanjih. To je bil memento, katerega bi gospodje na ordinarijatu morali slušati! Morali zato, ker so resni in trezni možje, ki pišejo v ta list, ki je prinesel to posvarilo; v list, katerega rodoljubna hrvaška duhovščina smatra svojim glasilom.

Če »Naša Sloga« tako piše, potem mora biti vsakomur umevno naše postopanje oziroma na dogodke v naši škofiji.

Članek »Kamo to vodi?« je v sijajno opravičenje za nastopanje »Edinosti«, nam je v spričevalo, da nam — ki kakor narodno glasilo hočemo in moramo braniti narodne interese tudi na cerkvenem polju — dogodki sami imperativno narekujejo odločno vedenje. In to vedenje naše je tudi v interesu cerkve same, kajti dogodki kažejo, kako sedanje neumljivo postopanje cerkvenih činiteljev naravnost stavlja naš narod v mučno položaje: če nočeš priti v navskrižje s cerkvenimi vlastmi, moraš molčati k temu, da se tvoj jezik izganja iz cerkve! Kam naj se postavi ta naš veraik: ali na stran oblasti, ali na stran svojega proganjanega naroda?! Gospodje na ordinarijatu naj se ne varajo, naj

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Episal **Ksaver-Šandor-Gjalski**; prevel **M. C. XVII.**

Potem je pomislil na Vero. Videči mater, kako trpi od skrbi, da bi mogla zgubiti dom, so se mu muke in boli, ki jih ima Vera pretrpeti, predstavljale še strašnejše, še huje. Vsa notranjost se mu je prenapolnila od strahu, vsmiljenja in sočutja. To je bil razlog, da ga je prišla neka razburjenost in omotica. Ni se več vpraševal, kdo ima prav, da-li Mikulaš in Rakoci se svojimi razlogi razuma in se svojim slavljenjem denarja, ali pak mati se svojim sroem in klikom ljubezni do rojstne grude. Začel je sedaj živahno, ognjeno, kakor da je opit, braniti materine besede in trditi, kako da ona zastopa resnico, Mikulaš in Rakoci pa da sledita omami svetni. Spominjal se je današnjih besed Verinih, pak je zahteval tudi on: — Kaj je denar? Ali nam on more dati blaženstva? Samo ono je za nas dobro in srečno, kar imamo v duši. Svoj dom — njega imam v duši in v srcu — a vaši ti-sočaki? Ah — oni so od vsakogar in nikogar.

Blinjević je s početka toliko na ženo kolikor na sina gledal z začudenjem. Rekel

se — morda zavedeni po vladajočem zistemu — ne udajajo nikakim iluzijam in naj ne omalovažujejo moči narodne ideje! Zaveden Slovenec se tudi njim naljuboneboizneverjal tej ideji, ker ve, daje v njej fundament njegovega obstanka v narodnem pogledu!

Gospodje naj se ne varajo in najraje z umom in srcem uvažujejo opomin v »Naši Slogi«, ki se je glasil:

Našim čitateljem so prilčno znani poslednji dogodki v vasi Ricmanje — da ni smo se mi kolikor le možno izogibali vsakemu umešavanju v to zamotano vprašanje, da se nam ne bo govorilo s katere-koli strani, da ulivamo olje v ogenj in da razvnamamo plamen. Ali vprašanje ricmanjsko ne zanima samo politične oblasti v Kopru, namestništva in škofijskega ordinarijata, ampak zanimati mora vsakega Istrana, posebno vsakega Slovana Istre.

Tam se bije ljuta borba med člani našega naroda proti silnim in mogočnim činiteljem, kakor je škofijski ordinarijat in e. kr. namestništvo v Trstu.

Dokler so bili v Ricmanjih redni odnošaji, dokler je tamošnji narod imel svojega svečenika in dokler je v svoji cerkvi mirno in pobožno vršil svoje cerkvene dolžnosti, dotlej se je moglo od strani mirno motriti pogajanja in dogovore, ki so jih vodile cerkvene in posvetne oblasti z onimi župljani. Danes pa ni več temu tako.

Potem opisuje »Naša Sloga« razne čine v Ricmanjih od strani oblasti ter prihaja do zaključka, da so vlekli lisico, a so izvlekli volka!

Potem vsklika: Kasneji dogodki so potrdili resničnost tega pregovora. Po takem vspehu gotovo niso težile ni cerkvene ni posvetne oblasti.

Potem nadaljuje:

A kaj sedaj? Ali hočejo tirati do kraja z ene in druge strani? Do tega ne bi smelo priti. Tu mora eden odnehati. Kdo naj odneha? Mi se ne moremo postavljati za sodnike ni Ricmanjem, še manj pa rečenim oblastim. V navadnem življenju se govori, da modreji odnehuje. Kdo je v tem slučaju modreji? To bi moral znati oni, ki ima oblast v Rokak. Tako ne sme iti dalje. Te župljane treba privedi zopet v njihovo staro cerkev, da bodo zopet vršili svoje verske dolžnosti. To bi bila sicer težavna naloga, ali ni neizvedljiva. V to treba

ni ničesar, niti ni pokazal z nobenim znakom, ali jima daje prav ali krivo. Le — ko je Lev začel postajati vedno huji — se je nasmehnil in rekel precej prezirao: »Ah — idealizem — neumnosti! No vendar — mu je prišla za hip misel, ne bi-li Levu prepustil, da on reši to vprašanje. »Jaz, na vse zadnje — nimam nego še par let pred seboj. Njega se vsakako bolj tiče. No — glej — kakov idealist je! A ne govori tako iz prepričanja. Ne, ne, nočem, naj le sam odločim.« In v isti mah se je sam sramoval svojega pomisleka. Mari ne bi bilo to kakor da se sam odreka svojemu prvenstvu, svoji »potestatis patriae« — isto — isto — a tega ne sme storiti — dokler živi, mora on držati v rokah krmilo. A vendar so toliko sinove besede, koliko materini kliči delovale, da je magična sila velike svote izgubljala svojo moč in so se zopet oglašali tisti globoki notranji glasovi srca. In on je, čeprav ni na svojih vsakdanjih opravih trpel odlaganja in neodločnosti, niti se ni rad obotavljal, sedaj vendar postal neodločen, pak je mislil, da odloži vso stvar.

— Ne govorimo več o tem. Vi, amice spectabilis, a tudi clarissimus dominus tu — ne bosta menda hotela, da vam takoj povem, kako sem se odločil — se je obrnil do Mikulaša. Pri takih stvareh je najbolje, da se prej, nego se odločiš, napišeš. Bomo mogli

bolj spravljivosti in ljubezni, nego pa kakoršnjih si bodi fermanov in pušek, o čemer so se menda že prepričali razni vladni svetovalci, ki so imeli posla v Ricmanjih. Prepričani smo, da tako postopanje, kakor ono proti Ricmanjem, ne bi služilo na čast niti sami Turčiji. S takimi čini od strani činiteljev prosvetljene države — in to še v 20. stoletju — se meče slabo senco na upravno modrost onih, ki dovoljujejo kaj takega, svetujejo in podpisujejo. Nas je sram pred prosvetljenimi narodi za njihove čine!

Prošle nedelje je bilo preko 300 Ricmanjev v pravoslavni cerkvi v Trstu, a v Ricmanjih četa orožnikov! Tudi o tem naj razmišljajo v to poklicani činitelji!

Politični pregled.

V Trstu, 27. februarija 1903.

O položaju. O sklepih izvrševalnega odbora mladočeške stranke, ki je imel te dni svojo sejo v Pragi, ne prihaja v svet nič konkretnega. Vendar ni dvomiti, da je izvrševalni odbor odobril dosedanje postopanje državnozbornskega kluba in da je temu poslednjemu pustil popolno svobodo glede izbiranja taktičnih sredstev. Sodi se, da bližnji dnevi ne prinesejo nikakih posebnih dogodkov na političnem pozorišču. Ostrina obstrukcije je sicer pripravljena v arsenalu češke opozicije, ali bližnje dni se brzkone ne bo rabila.

To mnenje podpira tudi govornica, da g. Körber pripravlja novo — tretjo že! — akcijo v doseg sporazumljenja med Čehi in Nemci!

Ni brez zanimanja, kakor nekdo izmed čeških poslancev v tozadnem dopisu v »Information« tolmači govornico o baje namerjanih spremembah v ministerstvu Körberjevem. Nemci so sicer odločno in z iadognacijjo odklanjali kandidature dra. Kramaša, ali v resnici da je bila to le nerodna ponudba na adresu Čehov, katera pa da tem poslednjim izvabljala le smehljaj obžalovanja. Minister Rezek da uživa popolno zaupanje svojih rojakov. Pa tudi, ko bi ne bilo tako, bi Čehi vendar morali odločno odkloniti tako ponudbo. V ministerstvu Körberjevem, ki ni le — izvzemši le češkega in poljskega ministra-rojaka — popolnoma nemško, ampak je celo absolutno levičarsko nemško, v tem ministerstvu absolutno ne sme sedeti noben češki parlament

kateri drugi dan — čez par tednov dni — morda tudi mesec.

— Dobro — dobro! — je pritrđil Mikulaš, kateremu je obraz sijal od zadovoljstva, ker je menil, da je gotov za svojo stvar.

Rakoci je zaprosil vendar, da bi se stvar uredila čim prej.

— A — naj magnificus stori po volji — je posegnil vmes Mikulaš, ker se je bal, da bi se mogel Blinjević razjeziti radi takega siljenja. — Sledajič — vi veste, da mi je moj perovodja napravil neumnost z Albaničevimi. Podaljšal je rok. Sedaj ni družega, nego da čakamo do spomladi. A prodaja Draganca — to je glavno. Gospod sosed ima torej časa. Glavno mi je, da se sploh odločite, da razmišljate o ponudbi in da je ne odklanjate kar tako na aplah. Ker jaz ne dvomim, da razmišljeva je pridete do istega zaključka, do katerega sem prišel tudi jaz. In Mikulaš se je samozavestno ogledal po vseh navzočih in po sobi.

Lev toliko da ni planil od srda, ko je čul Mikulaša, kako malomarno in zopet sigurno govori o prodaji Draganca. In vse mu je — ah — kazalo jasno, da more tako govoriti — ta »grozni« človek, v katerem je sedaj videl personificirano moderno dobo in nje hladno, le modernim svrhnam udano smer. In hotel mu je nasprotovati ter je že odprl usta, ali

t a r e c. Tako povdarjajo tudi zmerni češki poslanci, ne glede na ceno, ki bi jo morali plačati s pomnoženjem nemških členov vlade. Taka ponudba je torej smešna in celo kakor politična predpustna šala preneumna.

Tudi iz drugih vesti, ki prihajajo iz čeških krogov, more se sklepati, da so Čehi pod gotovimi pogoji pripravljani dopustiti razpravo o državnem proračunu in prvo čitanje nagodbenih predlog.

Vse te vesti, ako odgovarjajo resnici, podkrepljajo torej domnevanje, ki smo je izrekli gori, da namreč bližnji dnevi ne prinesejo posebnih političnih dogodkov in da se češki poslanci postavijo na stališče pričakovanja na prihodnje dispozicije vlade in žnjo zvezanih Nemcev.

Državni zbor. — Gospodska zbornica. — V večerajšnji seji gospodske zbornice interpeliral je dvorni svetnik vitez C z y h l a r z radi »runa« na češko hranilnico v Pragi.

Ministerski predsednik dr. K o e r b e r je takoj odgovoril na to interpelacijo in zatrdil, da je »runa« nastal vsled neugodnih vesti, ki so se razširjale o tej posojilnici, katere vesti pa da so popolnoma neosnovane. Te vesti so trdile, da je imela hranilnica velike zgube. Dviganje hranilnih ulog da sedaj ni tako veliko, kakor je bilo prve dni. Hranilnica je od 20. do 25. t. m. izplačala 12 milijonov kron hranilnih ulog. Namestnik češki vodi osebno preiskavo, da bi se prišlo na sled onim, ki so razstrosili te vesti, a do sedaj so bila vsa prizadevanja brezuspešna.

Minister je zatrdil, da se bo preiskava z vso enerzijo nadaljevala in je izrazil nado, da se oblastim posreči razjasniti to zadevo.

Zbornica je na to prešla v razpravo o vojni predlogi.

Govorili so: Walterskirchen, Schönaborn, Schönaburg, Chlumetzky in Harrach ter so vsi povdarjali, da se je vojna uprava omejila na to, da zahteva le, kar je najnujnejše potrebnega. Vsi govorniki so se nadalje zavzeli za skupnost vojske in so obsojali postopanje ogrske opozicije, ki stremi po ločenju vojske.

Domobranski minister, grof W e l s e r s h e i m b je dokazoval potrebo povišanja kontingenta novincev in je povdarjal, da je potrebno tudi povišanje prezenčnega stanja mornarice, da se omogoči preskrbljenje novih vojnih ladij z mornarji v slučaju intervencije v političnih in trgovinskih stvareh. Slednjč je povdarjal minister, da krona želi skupnost vojske.

v ta hip so se odprla v sprednji sobi vrata in v sobo je stopil nizek starček sivih las in sive brade. Sluga Juric je nosil za njim torbo in plašč.

— Servus humillimus! — se je javil že pri vratih piskajočim, v jok zanašajočim starčevskim glasičem — in takov, v menčikovu, je pohitel hitrimi koraki naravnost v salon med družbo.

— Ljubim ročice — draga moja Milčika — se je obrnil najprej do domačice in jej poljubljal obe roki; potem je pohitel do Blinjevića, kateremu se je vrgel v naročje, pa ga je po vrsti po trikrat poljubil na vsako stran obraza.

— Živio — živio — amice Jožica! — ga je pozdravljaj Blinjević prisrčno, odteguje se nežno poljubom. On ni trpel tega.

— No, to je lepo, da si došel. Prav drago nam je — uverjali so ga domači, katerim je bilo res drago, da vidijo starega prijatelja, ki je pred kratkim prodal svoje posestvo in se preselil v mesto. Storil je tako po volji svoje žene, Nemke po rodu, katera se za svojih petdeset let ni mogla nikakor privaditi življenju na deželi, če tudi je polnih trideset let živela zunaj. On je — imenoval se je za Josipa Klenusevića — od časa, ko se je preselil v mesto, bil kakor razbit.

(Pride še.)

Zbornica je na to odobrila vojno predlogo v vseh treh čitanjih.

Dr. Koerber in Jugoslovani. Navedši sodbo, ki jo je napisala »Edinost« o vitezcu Vukovcu, in izjavo tega lista, da vsaki Slovan mora obsajati izrek dr. Koerberja, izjava »Jedinstvo« :

»Vsaki? ... Ne bodo obsajali vsi Slovani, kajti mi Slovani smo taki, kakor da smo prokleti od usode. Macedonija je pretežno slovanska zemlja. Z onim odgovorom odreka dr. Koerber Slovanom te države vsako pravico za to, da bi se zavzemali za slovanske brate. To bi moralo zadostovati, da ustanejo vsi Slovani in da dajo ministru lekcijo. Ali ne ustanejo, ker avstrijskemu Slovanstvu nedostaje direktive, a stari Javorski služi politiki birokracije.«

Avstro-Ogrska in Italija. Dogodki v italijanski zbornici radi razpuščenja društva »Unione Zaratina« kažejo zopet na evidenten način, kako nenaravna je zveza med našo monarhijo in Italijo, kako naša monarhija vse žrtvuje v imenu te zveze, Italija pa le jemlje in za to — izživlje. Znan je, in mi primorski Slovani moramo občutiti to na lastni koži dan na dan, kako je naša diplomacija v večnem strahu, da ne bi zadela na italijansko občutljivost, kako žrtvuje politične in gospodarske interese svojih lastnih zvestih državljanov, v jedini namen, da bi te svoje »zaveznike« ohranila v dobrem razpoloženju. In tako poplačujejo v Italiji na to skrajno obzirnost od strani Avstro-Ogrske! Poplačujejo jo s tem, da ne jemljejo prav nikake obzirnosti na našo občutljivost, da uprav iščejo toliko v minulosti — glej demonstracije v Milanu! — kolikor v dogodkih sedanjosti, prilike, da želijo in nas spominjajo, kako da račun med Avstro-Ogrsko in Italijo še niso na jasnem in kako da se morajo ti računi poravnati! Mej tem torej, ko se avstrijska diplomacija ne plaši nobene žrtve, da bi le svet verjel, da so med nami in Italijo najpristranejši odnosi, da je pozabljeno vse, kar je bilo nekdanj, da je definitivno poravnano vse, radi česar so se nekdanj pretakali potoki krvi med obema državama — mej tem pa v Italiji ne opuščajo nobene prilike, da ne bi aludirali na še potrebni prihodnji — da govorimo kar naravnost — krvavi oračun. Mej tem, ko se naša diplomacija postavlja nasproti Italiji na stališča, kakor da je državopravno razmerje med Avstro-Ogrsko in Italijo končno veljavno urejeno, pa nam v Italiji dajejo razumeti v svojo možno jasnost, da je to razmerje ozirom na naše primorske pokrajine le provizorij, ki čaka svoje rešitve.

Na kratko, čisto, suho povedano: v Italiji se nočejo odpovedati aspiracijam na naše primorske pokrajine, aspiracije torej, ki niso izvedljive drugače, nego na račun integritete naše monarhije! In med takimi državama naj bi bila možna zveza — taka zveza namreč, katere bi se odkrito in lojalno držali na obeh straneh! Lojalnost od vseh strani pa je ravno neizogibni predpogoj za vrednost vsake zveze!!

Iz ogrske zbornice. V večerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je Košutova stranka interpelirala radi nezakonitosti, ki so se dogodile o volitvah v Magyar-Tseke.

Ministerski predsednik je povdarjal zakonite dolžnosti upravnih funkcionarjev glede vzdrževanja reda o volitvah in je odklanjal obdolžitve, da se pod njegovo vlado »svobodne volitve« le prazna fraza. Vlada da odločno brani svobodo volitev tudi nasproti svojim najboljšim prijateljem.

Vsled zahteve dvajsetih poslancev bila je na to seja proglašena za tajno.

V tajni seji je minister branil uradnike, povdarjal njih zasluge in izjavil, da so isti najboljše zaščitniki državne ideje.

Opozicijski govorniki so žigosali volilna sleparstva.

Ko se je tajna seja zaključila, bil je dnevni red večerajšnje seje odložen za prihodnjo sejo.

Včeraj so imeli opozicijski poslanci zopet sejo, v kateri so sklenili nadaljevati obstrukcijo.

Macedonsko vprašanje. Bolgarski vladni krogi izjavljajo, da je bolgarska vlada storila vse, kar se je od nje zahtevalo ter odklanja vsako odgovornost za vse, kar bi se moglo pripetiti v Macedoniji. Vso odgovornost za nadaljni razvoj stvari v Macedoniji da nosijo one vlasti, ki so predložile turški vladi predloge glede reform.

Iz Carigrada prihajajo še vedno vesti, ki odločno zatrjujejo, da se Turčija oboro-

žuje. Čudno je res, da se Turčija še nadalje oborožuje, ko so jej sedaj vendar popolnoma poznane zahteve veselih glede reform v Macedoniji in ko je te zahteve celo vsprejela. Čemu je potem potrebno pripravljanje na vojno. Ona naj te reforme izvede, pa mirna — Macedonija! Ali ravno v tem grmu tiči zajec: Turčija je predloge glede reform res vsprejela, a vsprejela jih je po svoji stari navadi ravno v to, da jih ne izpolni in zato se sedaj pripravlja na vojno.

Tržaške vesti.

Umrl je bivši notar v Mariboru dr. Fran Radey. Pokojni je svojedobno igral ulogo v slovenskem javnem življenju na Štajerskem. A največ in najprvo dolžnost vsacega rodoljuba je zanemarjal, tisto dolžnost, katero treba vršiti v svoji lastni hiši, v svoji rodbini! Njegovi otroci so Nemci. Mir in pokoj njegovi duši!

Pogreb Roka Drofenika. »Slovenec« piše: »Včeraj popoldne ob dveh so iz bolnišnice peljali v navadnem bolniškem vozu znanega socijalnega demokrata Roka Drofenika, kateremu se je zadnje dni omračil duh. Revez je v bolnišnici ušel skozi okno in pozneje vse razbil, kar mu je prišlo pod roko. Končno je podlegel tej strašni bolezni. Pred vozom so trije socijalni demokrati nosili venec z rudečimi trakovi, za krato pa je stopala obupana vdova s hčerko, pet parov socijalnih demokratov in nekaj drugih znancev Roka Drofenika. Imel je cerkven pogreb.«

Mestni svet. V večerajšnji seji mestnega sveta je zopet predsedoval prvi podpredsednik, svet. dr. Venezian.

Početkom se je spomiral se je predsednik umrlega bivšega člana mestnega sveta Josipa Müllerja. — Nadalje je predsednik priobčil, da je občina, vsled najvišjega odloka pooblašena tudi v letih 1903, 1904, in 1905 pobirati vse občinske doklade v isti meri, kakor l. 1902. Slednjič je predsednik prečital županovo pismo, v katerem se mestnemu svetu izreka zahvala na izrazih simpatije pojavljenih v zadnji seji mestnega sveta.

Mestni svet je na to prešel v razpravo o predlogu municipalne delegacije, tiče se pogodbe med državo in občino glede gradnje nove luke.

Prvi se je oglašil za besedo svet. dr. Gairinger, ki je govoril proti temu, da bi se ta pogodba sklenila. Povdarjal je, da je zgrešen sedanji načrt glede gradnje nove luke pri Sv. Andreju in sicer v prvi vrsti radi tega, ker tam ni ozadja, na katerem bi mogel navstati novi del mesta in da bi se moralo izvesti prejšnji načrt, ki je določal, da se nova luka zgradi pod Škednjem, kjer je dovolj ozadja, da bi moglo zrasti novo mesto. Tam bi gradnja stala tudi mnogo manj, ker ni morje tako globoko in ne bi bilo treba zidati tako velikanskih jezov v morju, kakor so projektirani za Sv. Andrej.

Ko se je te debate udeležilo še par drugih govornikov, bil je predlog svet. dr. Gairingerja odklonjen in z veliko večino vsprejet predlog mestne delegacije, da je z vlado skleniti pogodbo na podlagi sedanjih načrtov.

Mestni svet je nato vsprejel tudi drugi predlog municipalne delegacije glede nakupa zemljišča za zgradbo vojaškega vežbalšča.

O dogodkih v Riemanjih opaža »Jedinstvo« : »Slavenc Plantan je predložil v parlamentu ostro interpelacijo radi škandaloznih dogodkov v Riemanjih. Ali še škandaloznejše je, da je avstrijsko slovansko zastopstvo v obče zamudilo tudi to priliko. Vprašanje riemansko bi jih bilo moralo — da je resnično mesto platonične slovenske vzajemnosti — zjediniti vseh, da enkrat pokažejo dru. Koerberju, da tudi Slovenci niso — živali.«

Pomen Riemanj za narodno borbo. Omenivši vest v »Edinosti«, kake težave treba tržaškemu Slovincu premagovati, predno dobi dovoljenje, da more na grobu svojih dragih postaviti spomenik s slovenskim napisom, pravi »Obzor« v nekem dopisu in Trsta:

Tu torej vidimo »kulturo« naših latinizatorjev, tu se najbolje vidi, kako nas šikanirajo na vsakem koraku. Pak, ako uvažujemo, da o tem gredo roka v roki tudi duhovniki, visoki in mali, z voditelji irredente in framazonerije, a vsi ti zopet roka v roki z uradniki in oblastmi, — kako more biti še ljudij, ki se še čudijo odporu Riemanj?! Ali Riemanje rasejo in morajo rasti; to bo, zdi se, treba postaviti na za-

stavo narodne borbe, ako se stvari ne spreminjajo čim prej. Za sedaj pa ni nade za tako spremembo.«

Politika v cerkvi. Danes je bila v cerkvi novega sv. Antona novega prva letošnja slovenska postna prepoved. Lansko leto je vladala velika nevolja med slovenskimi verniki te župnije, ker je bil kapitularni vikar Petronio odstranil slovenske duhovnike in je hotel na njih mesto postaviti pronosirane italijanske politike a la don Pacor (po slovenski treba izgovoriti Pahor). Petronio je sprevidel, da je šel predaleč. Saj je še vsem v Trstu v živem spominu, kako je bil pokojni škof Dobrila suspendiral istega don Pacorja in kako je ta potem postal urednikom rudečega irredentarskega »Independenta« in kako je nosil veliko trado in se pajdašil z tržaškimi mesarji! Ako je sploh kateri duhovnik v Trstu deloval politično v cerkvenem duhu, bil je to don Pacor. A mi Slovenci imamo najim še drugih računov. Mož je bil kakor kapelan v Trebčah večen kandidat židovske kamore za mestni svet in poseben ljubljenec frakcije Luzzatto Venezian. Kakor tak je bil odločen nasprotnik Slovencev in je toliko drzen in fanatičen, da Slovence o vsaki priliki pita se ščavi.

Ime Pacor nosi torej v sebi cel program in pomenja za Slovence poziv na borbo!

In ta mož je določen za slovenskega propovednika v tem postnem času v cerkvi sv. Antona novega, v župniji torej, ki obseza tisoče in tisoče zavednih Slovencev, ki vedo, kaj je don Pacor v političnem in cerkvenem pogledu!

Ta mož se je torej danes pokazal slovenskim vernikom na propovednici. A to je vzbudilo med verniki silno razburjenje. Več njih je prišlo v naše uredništvo, ki so z ostrimi besedami grajali postopanje gospodov na ordinarijatu in so zahtevali od nas, naj v listu damo izraza njihovega ogorčenja. In to ogorčenje bo trajalo dalje in iz tega nastane resen opomin za tržaške Slovence, da bodo znali pravočasno uravnati svoje postopanje na cerkvenem polju tudi v Trstu.

Tako se je zanesla protislovenska politika tudi v cerkev novega sv. Antona novega, kjer je vladala do sedaj — po modrem vladanju preč. gosp. župnika Fabrisa — splošna zadovoljnost in pravi cerkveni mir. Sedaj pa se kaže, da tudi v tej cerkvi nastopijo za Slovence hudi dnevi. Na vse to pa moramo vendar le pogumno izjaviti: mi smo pripravljani na vse — z našimi kožami ne boste plačevali italijanskih računov!

Opomin v »Slovenec«. Na stavek v pastirskem listu škofa Nagela: »Cerkev nima poklica, da bi pomagala eni narodnosti do premoči nad drugo, marveč njena poklica je rešiti duše vseh«, opaža »Slovenec« : »Naj bi poslednji stavek upoštevali Lahji, ki so hoteli slovenščino izrinuti iz tržaških cerkva in so tako zakrivali mnogo sedanjega boja na cerkvenem polju v Trstu in okolici.«

To je gospodem na tržaškem ordinarijatu opomin od prijateljske dobrotne strani. Rahel sicer, ali vendar dovolj umljiv opomin. Mari gospodje tudi od te strani ne bodo hoteli slušati opominov ter začeti zdraviti bolezen sam — od kjer izhaja, pri viru?!

Nadvojvoda Fran Ferdinand in so-proga sta odptovala — kakor smo javili včeraj — na parniku »Bohemica« v Aleksandrijo. Od tu odpotujeta v Kairo, in dalje — po ladiji — do Nilovih kataraktov (vodopadov). Povrnitev je določena na predzadnji teden posta.

Še o protiaustrijskih demonstracijah v Milanu. Iz tozadevnega oznanila v tukajšnjem uradnem listu poamejemo, da je bil zspelen »Il secolo illustrato«, ki izhaja v Milanu, radi članka »Spigolature nell'archivio dei duomo di Milano«, radi besed pod neko sliko in radi članka »La commemorazione del 6. febbraio 1853 a Milano«.

O, to je moralo biti zares prav lepo in — svobodno na demonstracijah v Milanu! Prav tako, kakor da ne bi bilo nikdar na svetu kake — trozeve. Proslavljena bodi preslavne avstrijske diplomacije previdnost in modrost!!

Proti pijančevanju. Odbor za pobijanje pijančevanja v Trstu namerja prirediti celo vrsto predavanj v povspenjanje svoje propagande. Prvo tako predavanje bo v nedeljo dne 1. marca opoldne v gledališču »Fenice«. — Najprej bo dr. Ivan Spadon poročal o svrhu in delovanju odbora, a potem bo predaval dr. Edvard Menz o predmetu samem: »Zakaj pobijamo alkoholizem?« Vstop je

dovoljen vsakomur; vsi sedeži so brezplačno na razpolago.

Za črnovojnike. Vse v Trst pristojne in v letu 1890 potrjene vojaške osebe so pozvane, da se tekom meseca marca zglasijo v sekeji I. magistrata (ulica Muda Vecchia št. 2, III. nadstropje, vrata 4), kjer dobe črnovojniško knjižico. Seboj imajo prinesiti vojaško ali domobrarsko knjižico.

Jalova borba. (Nadaljevanje; glej izdanje od ponedeljka!)

Ta vrsta ljudij (tržaške plutokracije) nimajo nikake izobrazbe, ker se izobrazba ne doseže ni v skladiščih, ni v poslovnica in tudi ne v bankah. Tej namišljeni aristokraciji ne samo da nedostaje uglajenosti aristokratov po rojstvu, ampak tudi tiste še mnogo više in odličnejše uglajenosti duha, katero si more s pomočjo knjige in marljivega učenja pridobiti tudi kmečki sin. Ali aristokrat po duhu ne iztica svoje uglajenosti, je ne izteča svetu na vidik, niti je ne usiljuje bahato nikomur. Ne, takih je v Trstu istotako malo kakor aristokratov po krvi. V Trstu vlada in gospodari naduta aristokracija s semitsko bahatostjo, čutča moč pradedovskega boga »zletega teleta«, kateremu se tudi danes klanja bolj, nego pa Jehovi, prezira um in čustvo časti in poštenosti, osobito proti nam Slovanom.

Ti so v Trstu vsemogočni. Ti vodijo trgovino, volitve, politiko in občinske posle. Ti jedini ne vidijo nevarnosti, ki grozi Trstu, Istri in Dalmaciji od germanskega navala; ti napovedujejo vojno na življenje in smrt nam Hrvatom in Slovincem, samo da tako zadovoljujejo lahkovorne in dobromisleče Italijane, med tem ko nad nami vsemi vsi tevtonski Damokljejev meč in kopje Aegira. Zato tudi njihovo glasilo, »Il Piccolo«, nastopa proti pisavi v »Nuova Antologia« ter dokazuje potrebo borbe proti Hrvatom in Slovincem. V dokaz navaja propadanje Italijanov v Dalmaciji. Takov dokaz more premamiti samo nevedneže in tisto tržaško ljudstvo, ki je v stanu prebavljati hrano galiskega čifuta. Ali vsaki Italijan, ki pozna nekoliko statistike in zgodovine, ve, da se tistih 16 000 Italijanov v Dalmaciji niso mogli vzdržati, da bi gospodovali nad 535.000 Hrvatov in Srbov, pa bilo tudi, da so imeli na svoji strani pomoč — same Avstrije!

Ta kleta klika, ki menjuje narodnost kakor plašč, izkorišča po vsem svetu narodna čustva v sebične namene; a da more dosežati to, se povsodi kaže bolj goreče patriotično, nego urojeni iskreni patrijotje dotične pokrajine, a povsod in vsikdar je na strani močnejših, z močnejšo politično stranko, da s pomočjo iste more izrabljati v dobičarske namene — vse stranke skupaj! In zato si vedno prizadeva, da poostruje razpor med strankami, ruši mostove, razvema mržnjo, da je vsako pomirjenje nemogočno tudi potem, ko so se ljudje stregnili, videč, da so izrabljeni, osiromašeni, oguljeni do kosti. To nalogo vrši v Trstu »Il Piccolo«, organ tržaške semitske kamorre.

(Pride še.)

»Pogrebno podporno društvo« pri sv. Mariji Magdaleni vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 1. marca ob 2. uri popoldne v dvorani pevskega društva »Slava« pri g. Antonu Miklavcu (po domače pri Kažuni) pri sv. Mariji Magdaleni spodnji.

Na občno udeležbo uljudno vabi odbor.

Darovi. Na upravo našega lista je poslal g. Radko Rojko, učitelj iz Barke pri Divači znesek K 6.40, katere so sbrali v prid možki podružnici sv. Cirila in Metodija v Trstu o priliki svatbe gospice Klare Čepar, s tem, da se je ženitvanjski venec prodal na javni dražbi.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo na plesu »Barkovljanskih rodoljubov« o priliki »polster-tanza« 2 K 64 stot.

Veselica slovenske dekliske šole družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Kakor smo javili včeraj, so imela Ciril-Metodijeva dekliska šola od sv. Jakoba v Trstu v nedeljo, dne 1. marca, v Barkovljah svojo veselico, na kateri se bosti predstavljali igri »Materin blagoslov« in »Čarovni zvoncek«.

Čujemo, da je naše večerajšnje obvestilo vzbudilo veselo vznemirjenje med tržaškimi slovenskimi delavci in da vse obeta, da bo udeležba prav obilna. A tudi prireditelji so

preskrbeli, da se odstranijo razni nedostatki. Posebno bo vse preskrbljeno za red pri stolicah.

Tako bomo imeli v nedeljo lepo domačo veselico. Početek bo točno ob 4 uri in pol popoludne. Na veselo svidenje v Barkovljah!

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija naznanja svojim gospodom pevcem, da se bodo vršile pevske vaje ob torkih in četrkih. Gg. pevci so naprošeni, naj redno zshajajo k pevskim vajam.

Napad. 26 letni mizar Ivan Bodolič se je predinoči precej opit vrtal iz gostilne, »Alla bella veduta« v ulici Romagna na dom. Kmalu na to, ko je izšel iz gostilne, slišal je, da ga je zdej nekdo po imenu klical. To ga je prestrašilo in začel je bežati. a kmalu je padel in obležal na tleh. Ko je tako ležal na tleh, pritekli so k njemu trije moški in ga začeli pretepati ter mu prizadejali več ran. Slednjič se je Bodoliču vendar posrečilo rešiti se svojih napadalec in pobegniti domov. Jeden napadalec pa mu je sledil do doma in je potem insultiral tudi njegovo ženo. Ta pa je moža porinila v kuhinjo, ga zaklenila in šla po redarja, kateri ga je odvedel na policijo. Tam je izjavil, da se imenuje Karol Benič, njegova dva tovariša pa Josip Senizza in Ivar Coleon. Ni pa hotel povedati, zakaj so Bodoliča napadli. Beniča so pridržali v zaporu.

Dražba premičnin. V soboto, dne 28. feb. ob 10. uri predpoludne se bodo vstavele dražbe tuk. a. kr. okrajnega sodišča za o. v. v. stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Beecherie 6, hišna oprava; ulica Amalia in ulica Boschetto, oprema v zalogi; ulica Farneto 5, hišna oprava; zagata del Moro 6, konj; ulica Giulia 20, cement; ulica Belvedere 6, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 6.6, ob 2. uri popoldne 12.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 772.3. — Danes plima ob 9.19 predp. in ob 9.24 pop.; oseka ob 1.20 predpoludne in ob 1.29 popoludne.

Kakor je splošno znano, dajejo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Dr. Ante Starčević.** Reški Hrvati prirede jutri, dne 28. t. m., v reški župni cerkvi mašo zadušnico za pok. dr. Ante Starčevića, ki je bil ustanovitelj in vodja hrvatske stranke prava.

× **Deželne podpore dijakom.** Deželni odbor je nakszal podpre dijakom srednjih in visokih šol, rojenim v Istri, v znesku 8840 K. Zanimivo bi bilo vedeti, da li je od te svote kaj dobil tudi kateri hrvatski ali slovenski dijak.

× **Razdelitev šole.** Deželni šolski svet za Istro je sklenil, da se sedanja italijanska mešana ljudska šola v Višnjanu razširi v štirirazrednico in da se razdeli v ženski in moški oddelek. Deželni odbor istrski je seveda z velikim veseljem vzel na znanje ta sklop deželnega šolskega sveta, da si se po istem deželna blagajna obremenjuje; ali ko gre za italijansko šolo, se niti ne gleda na viši ali manjši trošek.

× **Vijolice v zlimi.** Iz Podgrada nam pišejo:

Kako ugodno zimo imamo še mi tukaj, ki bivamo precej na visokem, naj svedočijo lepo dišeče vijolice, katere vam pošljem. Vedite pa, da smo prve vijolice nabirali že 17. t. m. To je nekaj nenavadnega. Da si je bil še le včeraj sv. Matija, ki nas lahko sicer še iznenadi s kakim ledom (pa ne za dolgo), ne moremo verjeti, da bi se obstinirala prorokovanja o izredno hudi zimi, ka'ero da mora li letos doživeti.

Vesti iz Kranjske.

* V Ljubljani je včeraj kazo škof Jeglič blagoslovil novo justično poslopje in kapelo v istem.

* **Cerkvene tativne** v Ljubljani se nadaljujejo. Cerkovnik v nemški cerkvi je zapazil, da je bilo v zadnjem času pokradenih z oltarjev več sveč. Tako je bila v soboto dopoludne vzeta z levega stranskega oltarja 50 cm. dolga sveča in v sredo popoludne pa sta zepet izginili dve sveči s stranskih oltarjev. Sumljiva tativne je neka majhna, debela ženska, stara okoli 60 let, katero je cerkovnik že večkrat videl v cerkvi samo posediti.

* **Koncert ruske družbe Nadine Slavjanske.** Za koncert te znamenite družbe dne 6. marca vlada med občinstvom v Ljubljani že danes živahno zanimanje. Lepaki s prednaznanilom se nalepijo te dni tudi po deželi, da se opozore vsi oni, ki se namerjajo udeležiti koncerta, da si pravočasno preskrbe vstopnice. Sedanja turneja Nadine Slavjanske je pravestri triumfalni spreved ter je našla ta genijalna interpretka ruske narodne pesni povsodi največje priznanje. Zadnji teden je bila v Zadru.

* **V 24 urah dve nagli smrti.** Na Hrušici pri Jesenicah je v ponedeljek 23. t. m. naglo umrl trgovec Rihard Frank. Po izjavi zdravnika ga je napadla akutna pljučnica. Drugi dan skoraj ob isti uri pa je zdet od kapi nagloma umrl viši inženir F. Zalesky, ki je svoje slovanško srce pokazal o zadnjih obd. volitvah, ko je nevstrašno volil s Slovenci. Bil je rodod Poljak, odkrit značaj in zato priljubljen tukašnjim domačinom.

Vesti iz Štajerske.

— **Oče in sin.** Pred celjskimi porotniki se je razvijala predvčeršnjim prav žalostna rodbinska drama. 19-letni Martin Zupane v Delu pri Hrastniku je dne 28. m. m. davil in pretepal očeta v postelji, da ga je komaj mati ubranila. Ko se je potem pretep v veži nadaljeval, je oče zabodel sina v hrbet. Izgovarjal se je oče na silobran. Porotniki so ga obsodili le zaradi prekoračenja silobrana na šest mesecev poostrelega zapora.

— **Da bo mera nesramnosti polna!** Včeraj smo zabeležili, kako nezaljšano je list »Marburger Zeitung« razžalil našo narodnost, ko dela vsacega posmičnega slovenskega zločinca piše na rovaš vsemu narodu in ko vsacega slovenskega zločedca predstavlja svetu kakor tip slovenske narodnosti.

A s tem še ni bila polna mera te nemške nesramnosti. Ne samo slovenskih, ampak tudi svoje lastne, nemške lopove bi hoteli staviti na slovenski rovaš. Tako laže na pr. te dni o ujetem zločincu in morilecu Weidingerju, da je Slovenec, da si je njegovo nemško rojstvo notorično. Slovenskega ima ta zver le toliko na sebi, da je prišel med Slovence krast in morit! Ali infamija rečenega lista je vendar tolika, da tudi tega morileca navaja kakor dokaz nanizljenega slovenskega divjastva! Mera te nemške nesramnosti je res že prepelna!

— **Ravnopravnost na političnih uradih.** Niti tedaj, ko pozivljajo naš narod na plačevanje najhujega davka, najhujega bremena, na vršenje najtežje dolžnosti nasproti državi, na plačevanja davka v krvi — niti tedaj mu niso pravičli. Okrajno glavarstvo v Mariboru na pr. razpečila slovensim fantom pozivnice na odbor v nemškem jeziku! »Slovenski gospodar« pozivlja slovenske fante in župane:

Slovenki mladeniči, vrnite jih glavarstvu s pripombo, da vam naj pošlje slovenske pozivnice! Isto svetujemo županom, društvom, ki dobivajo od glavarstva le nemške dopise. Dosti dolgo smo pošali zanemarjati in zaničevati naš slovenski jezik, o lalej hodi konec naši potrepeljivosti! T rajjmo odločno, da naj oblastva spoštujejo naš jezik, kakor jim to velewa cesarski zakon!

Vesti iz Koroške.

+ **V Velikovecu** se je nastanil slovenski zdravnik dr. Vinko Hudobist. Z njegovim prihodom se je izpolnila stara želja pod noskih Slovencev, ki so dosedaj britko pogrešali zdravnika, ki bi ne le umel naš jezik, ampak, ki bi imel tudi sree, čuteče za naš trpeči narod.

+ **Beljski Slovenci** naznanjajo, da se zbirajo vsaki terek ob 7. uri in pol zvečer v gostilni »Hotel Meran« (na trgu mestne cerkve), kjer imajo odmenjeno svojo klubovo sobo, prva vrata pri vhodu na levo. Vabijo ob enem rodoljube z dežele in so-edajih slovenskih pokrajn, ki se ozahajajo slučajno ta večer v Beljaku, na prijazen poset slovenskega omizja. Ob enem pa priporočajo ta hotel sploh tistim, ki prihajajo v Beljak po opravkih. Toči se dobro plzensko in črno bavorsko pivo, kakor tudi izborna vina. Kuhinja je izvrstna in sobe za dobro prenočevanje lepe in ne drage.

P. S. »Slov. Narod« pa priobčuje brzovjavko iz Beljaka, da se je gostilničar v hotelu Meran preskušil groženj Vsenemcev in da je slovenskemu klubu odpovedal prostore.

+ **Šolske razmere na Koroškem.** — Vodja neke večrazredne šole je bil zaprosil krajni šolski svet, da bi naročil novih knjig za šolsko knjižnico. Prosil je seveda za nemške, ker je šola »nemška«. — Vseled te prošnje učiteljeve se je šolski svet zbral na posvetovanje. Tu se je eden členov, kmet, oglasil menč: »Kaj bodo našim otrokom nemške knjige, ko jih ne umejo!« Na to drug člen šolskega sveta: »Pa naročimo slovenskih!« Temu pa je hitro oporekal tretji: »Kako bodo otroci čitali slovenske knjige, ko slovenski čitati niti ne znajo!« Vsi so obmolknili.

In umljiv in pomemben je bil ta molk. Nemških knjig otroci ne umejo, slovenski pa ne znajo čitati! — Po daljšem molku se je oglašil načelnik s salamonskim nasvetom: »Pa ne naročimo — nobenih!« In ta je tudi obveljala!

Ko so možje lezli proti domu, je menil eden njih: »Danes sem že mislil reči, da naša šola ni za nič, pa si nisem upal!«

Škoda, da si mož ni upal, škoda, da ni povedal. Saj bi bil povedal — resnico. Da, da — taki so in morajo biti vspehi, ako se ljudska šola odteza svojemu pravemu in jedinemu namenu, ako se postavlja v službo političnih tendenc in aspiracij, in ako radi tega ves učni načrt in sistem bije po glavi edino veljavnega in zdravega pedagogičnega načela: ako se namreč ljudska šola pretvarja iz učilnice in vzgojevalnice mladine v fabriko — bodočih odpadnikov in renegatov: iz učilnice naroda v raznarodovalnico!

A tako se dogaja ravno na Koroškem — tam je res ljudska šola odtegnena svojemu pravemu in edinemu namenu, tam se res tepe po glavi fundamentalno pedagogično načelo, ki veli, da prvi pouk sploh ne more imeti nikakega vspeha, ako se ne vrši v materinem jeziku!

Zato je imel prav oni kmet, ko je menil, da ljudske šole med Slovenci na Koroškem, ker jim je le germanizacija v namen, niso za nič!

Še en slučaj naj navedemo v označenje šolskih razmer na Koroškem! V Vogrčeh pri Pliberku imajo nad 100 otrok, dolžnih obiskovati šolo! Učitelja pa nimajo. Mesto učitelja je bilo sicer razpisano, ali oglašil se ni n'kdo. V nadomestilo prihaja tjakaj po dvakrat na teden učitelj iz Št. Miklavža. — Ob takem poučevanju ne bi mogel dosežati povljnih vspehov niti najbolji učitelj! A kakih vspehov doseza omenjeni učitelj tega niti ne treba praviti, ako vam povemo, da je oddaljen dve uri hoda in da ne zna materinega jezika otrok.

Razne vesti.

Boj med redarji in štrajkovci. Prekasno, da bi jo bili mogli priobčiti že v včerajšnjem listu, doposlal nam je korespondenčni biro brzojavko iz Charlestona (Zapadna Virginija, Severna Amerika), ki pripoveduje o pravem pravestem klanju med redarji in štrajkovci v Wright'sh rudnikih. Redarjev je bilo kakih 100 angažiranih v tem boju, delavcev pa kakih 250! Ti poslednji niso hoteli dovoiti uradnikom, da bi vršili svojo službo. Štrajkovci so zažgali železniški most. Mračnica je bila oborožena s puškami in je začela streljati na uradnike. Ti so odgovarjali. Streljanje je trajalo več minut. Od štrajkovec so bili trije ubiti, 6 jih je bilo smrtno ranjenih, trije lahko; od redarjev je bil eden ubit in dva ranjena. Nekega železniškega uradnika je strel zadel v roko, a je vendar svojega nspadalec ubil. Štrajkovci so bili odbiti in je policija zaprla 49 njih.

Ameriški Hrvatje Štefanu Radiču. Štefan Radič je še mlad po letih; no, po proganjanih, ki jih je že moral prestati od strani Khuen-Hedervaryjevega zistema, je že dorašel, zrel, cel mož in velik rodoljub. Na njegovi strani so pa tudi vse simpatije vse ne zavisne hrvatske javnosti. Danes moremo zabeležiti, ganljiv in — praktičen pojav teh simpatij. Hrvatje, živeči v New-Yorku, vedoči, da je ta vrli boritelj za pravo naroda tudi velik — siromak, so mu odposlali 351 nabranih kron. V dotičnem pismu pravijo odpesiljatelji med drugim: »Tega vam ne pošilja mecen, filantrop, ali bogat trgovec sebi v reklamo. To vam pošilja brat, reven de'avec, kakor svojemu bratu v domovini, katerega bije knut današnjega zistema.«

Roparski umor. Na pustni večer je bil blagajnik »Banche d'Italia« v Milanu umorjen in oropan. Morileci so mu odnesli vsa gotovino.

Saksonski kralj v Opatiji. Iz Draždan javljajo, da pride saksonski kralj Jurij v mesecu mareu v Opatijo.

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 27. (B.) Zbornica poslancev. — Med došlimi spisi je tudi interpelacija posl. Spinčča, Ferrija in tovarišev na ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za pravosodje, tičoča se rabe jezikov na sodnih oblastih v okraju Volosko. Ministra za trgovino in finance sta odgovorila na razne interpelacije. Zbornica je vsprejela nujni predlog poslanca Fiedlerja, naj se nujno razpravlja o načrtu zakona omenjenega od gosposke zbornice, o gospodarskih in pridobitnih zadrugah. Od češke in nemške strani se je uložila interpelacija radi »runa« na češko hranilnico v Pragi.

Minister za trgovino je odgovoril na interpelacijo posl. Klecweina in tovarišev o plovbi na zgornji Donavi. Isti minister je odgovoril na razne interpelacije in se posebno na interpelacijo posl. Bergerja radi razmer v podunavski peroplovni družbi.

V svojem odgovoru na interpelacijo posl. Lukseha in tov. in Poška in tov. je izvajal minister za trgovino, da veljavna trgovska pogodba s Srbijo tvori bistven sestaven del pogodbenega režima.

V tej pogodbi se zreali za našo trgovinsko politiko merodajno načelo, da se naši trgovski odnošaji izlasti do sosednjih držav uravnajo tako, da se kolikor možno jednako komerno poštevajo toli različni interesi našega eksporta na Zapad in Vzhok. Ni priporočljivo, da bi se tako ustvarjen kompleks pogodb spravljaj iz zveze.

Italijarska trgovinska pogodba se je odpravljala iz posebno tehtnih razlogov. Glede srbske pogdbe ni takih razlogov.

Vlada si odkrito prizadeva, da trgovinske odnošaje do inozemstva uredi na pravičen način.

Pomiloščenje kazencev.

DUNAJ 27. (A.) »Wiener Zeitung« objavlja: Cesar je 62 kazencev v kaznilnicah odpustil ostanek kazni. V kaznilnici v Kopru so pomiloščeni trije.

Zakon o kontingentu novincev.

DUNAJ 27. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja sankcijo zakona o kontingentu novincev.

Za volitve na Španjskem.

MADRID 26. (B.) Centralni volilni odbor je odobril z 8 proti 7 glasom poročilo Capdepontsa, s katerim se pozivlja vlada, naj da pojasnila o izdanem razglasu volilnega zakona. Ako bo odgovor vlade nezadovoljiv, potem se spravi vprašanje pred parlament.

zdajatelj in odgovorni urednik F RAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Aleksander Levi Mirzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Libertator

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
in Via Riborge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: oporari, stoli in mize, krevle, vrtne oprebe, tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CRTEŽI IZSTAVNI IN VARNI Predmeti postavio se na pal. obrod ali železnico raku.

